

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie **A. W.**

skazanego z art. 218 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 5 grudnia 2012 r.

zażalenia skazanego na zarządzenie upoważnionego sędziego Sądu Apelacyjnego

z dnia 11 października 2012 r.,

o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w R. z dnia 15 kwietnia 2009 r., utrzymującym w mocy wyrok Sądu Rejonowego w R. z dnia 20 listopada 2008 r.,

na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 i k.p.k. w zw. z art. 545 §1 k.p.k. postanowił:

uchylić zaskarżone zarządzenie oraz poprzedzające go zarządzenie z dnia 9 sierpnia 2012 r. o nieuwzględnieniu wniosku o ustanowienie obrońcy z urzędu dla rozważenia sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania i sprawę w tym zakresie przekazać Przewodniczącemu Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 11 października 2012 r. upoważniony sędzia Sądu Apelacyjnego odmówił przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania,

sporządzonego osobiście przez skazanego A. W., albowiem skazany w określonym mu terminie nie uzupełnił braku formalnego wniosku poprzez sporządzenie i podpisanie wniosku o wznowienie postępowania przez adwokata (k.38-42). W zażaleniu na to zarządzenie skazany podniósł szereg zarzutów naruszenia prawa procesowego, przy czym zarzuty te kierował również w odniesieniu do postępowania karnego w sprawie X K ... Sądu Rejonowego w R. Skazany także wskazał, że powodem nieuzupełnienia braku formalnego było nieprzyznanie mu adwokata z urzędu, pomimo tego, iż wykazał niemożność skorzystania z adwokata z wyboru (k. 47). W konkluzji wniósł o uchylenie zarówno zaskarżonego zarządzenia, jak też zarządzenia z dnia 9 sierpnia 2012 r. o odmowie wyznaczenia obrońcy z urzędu, a nadto złożył wniosek co do stwierdzenia przez Sąd Najwyższy określonych okoliczności odnoszących się do akt postępowania w sprawie X K

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest zasadne o ile domaga się uchylenia obu wskazanych zarządzeń. W pozostałym zakresie żądania skarżącego nie mogą zostać uwzględnione, albowiem Sąd Najwyższy w trybie rozpoznawania zażalenia dokonuje tylko kontroli prawidłowości postępowania, które doprowadziło do zarządzenia o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie, nie może natomiast dokonywać czynności związanych z postępowaniem karnym, którego dotyczy złożony wniosek o wznowienie. Ustosunkowując się do treści zażalenia stwierdzić należy, że w uzasadnieniu zaskarżonego zarządzenia wskazano, iż zarządzeniem z dnia 9 sierpnia 2012 r. nie uwzględniono wniosku skazanego o ustanowienie obrońcy celem sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie postępowania. Jak dalej ujęto: „W podobnych stanach faktycznych powinny zapadać podobne orzeczenia. W związku z tym tutaj Sąd nie mógł tracić z pola widzenia zarządzenia wydanego w sprawie II AKo ..., kiedy również w zbliżonych okolicznościach taki wniosek nie został uwzględniony, a Sąd Najwyższy, rozpoznając zażalenie na zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku (z przyczyn tożsamyh do obecnych) w postanowieniu z dnia 21 czerwca 2011 r., sygn. akt IV KZ 32/11, zaakceptował stanowisko tutaj Sądu odnośnie przyczyn odmowy ustanowienia obrońcy z urzędu.” W sytuacji, gdy skazany w treści zażalenia wskazuje na niemożność ustanowienia obrońcy z wyboru z uwagi na swoją sytuację majątkową i nie neguje, że nie uzupełnił braku formalnego wniosku w określonym mu terminie, kontrolą należy

objąć także sposób rozstrzygnięcia wniosku skazanego co do ustanowienia mu obrońcy z urzędu, albowiem to zasadność tego ostatecznego zarządzenia ma kluczowe znaczenie dla decyzji o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania (zob. uzasadnienie postanowienia SN z dnia 17 stycznia 2008 r., V KZ 82/07, OSNKW 2008, z. 2, poz. 20).

Obejmując kontrolą tę sferę stwierdzić należy, że w realiach tej sprawy jako zupełnie chybiony jawi się argument, zawarty w uzasadnieniu zaskarżonego zarządzenia, jakoby należało wydawać podobne orzeczenia w podobnych stanach faktycznych. Równie chybione jest odwołanie się, przez pryzmat tego poglądu, do postanowienia Sądu Najwyższego w sprawie IV KZ 32/11. Odnosić się bowiem należy każdorazowo do określonych i specyficznych realiów procesowych każdej sprawy i składanych w jej toku wniosków i oświadczeń procesowych. Jest to istotne zwłaszcza w relacji do takich okoliczności, które cechują się – i jest to dla niektórych okoliczności zjawisko naturalne – zmiennością. Niewątpliwie jest, że takim elementem jest stan majątkowy. Wystarczy wskazać, że składając w dniu 1 sierpnia 2012 r. wniosek o ustanowienie obrońcy z urzędu dla ewentualnego sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania, skazany udokumentował status bezrobotnego (k. 16 akt), rozwiązanie umowy o pracę z dniem 24 czerwca 2011r. (k.15) oraz złożył oświadczenie o uzyskiwaniu jedynie zasiłku dla bezrobotnych w wysokości ok.650 zł, który to jest zużytkowany na koszty jego utrzymania (k.13-14). W takiej sytuacji przywoływanie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2011 r., sygn. akt IV KZ 32/11, wskazuje w istocie, że te wszystkie elementy, które stanowiły podstawę faktyczną wniosku skazanego, **złożonego rok później**, zostały pominięte, albowiem nie stały się podstawą oceny w czasie jego rozpoznawania, o czym zresztą przekonuje uzasadnienie zarządzenia z dnia 9 sierpnia 2012 r. (k.19-20). W dokumencie tym wskazano bowiem jedynie na to, iż skazany osiąga niski, ale regularny dochód i może w każdym czasie wystąpić z wnioskiem o wznowienie postępowania. Pomijając już to, czy w realiach społecznych kwota 650 zł może stanowić także podstawę do „zaoszczędzenia” jakiejś kwoty na ewentualne wynagrodzenie dla adwokata z wyboru, to dla oceny czy takie stanowisko jest właściwe i prawidłowe należałoby ustalić – np. w drodze dodatkowego oświadczenia - czy uwzględniając sytuację majątkową skazanego oraz rodzinną ma on rzeczywiście możliwości uzyskania środków niezbędnych do ustanowienia obrońcy z wyboru (art. 623 k.p.k.).

Mając na uwadze powyższe należało orzec jak w postanowieniu. Przy ponownym rozpoznaniu wniosku o ustanowienie obrońcy z urzędu upoważniony sędzia dokona wnikliwej oceny zasadności tego wniosku oraz załączonych do niego dokumentów, a w razie potrzeby wyda dalsze zarządzenia.